

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2019. DECEMBER 7.)

FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK

3. osztály

Az itt következő két feladatot 15 perces felkészülési idő után kell a zsűri előtt ismertetnetek. Az 1. feladat megoldásának ismertetésére legfeljebb 3, a 2. feladat bemutatására legfeljebb 4 perc használható fel.

1. feladat (5 pont):

Weöres Sándor verséből közlünk két versszakot hiányosan. A szövegből hiányzó szavakat a jobb oldali oszlopban találjátok.

Pótoljátok a hiányzó szavakat a rímelés, a ritmus vagy a vers értelme alapján! Vigyázat! A jobb oldalon olyan szavak is vannak, amelyek nem illenek a versbe.

*Ugrótáncot jókedvemből
édes _____, járok,
országút visz _____,
_____ a két árok.
Így tedd rá, úgy tedd rá,
Rozika, _____,
_____ nincsen tíz tallérja,
kötőféket tartsa!*

*kinek
széles
Terike
rózsám
Marcsa
miért
Fehérvárig
kedves*

*_____ igen kényes,
ott _____ a jó bor,
Nagyszalonta, sok szalonka,
ott _____ jó sor.
Így tedd rá, úgy tedd rá,
Rozika, _____, Marcsa,
lompos, kócos, lassan billeg
öreg kutya farka.*

*Terike
Kisbelényes
terem
nincsen
vadászni
isszák*

2. feladat (12 pont):

Találjatok ki egy rövid kis jelenetet, történetet a „*többet észzel, mint erővel*” közmondás értelmének, tanulságának bemutatására, majd a zsűri előtt adjátok elő!

A megoldások a túloldalon találhatóak.

Megoldások:

1. feladat (max. 5 pont)

A teljes vers helyesen:

*Ugrótáncot jókedvemből
édes rózsám, járok,
országút visz Fehérvárig,
széles a két árok.
Így tedd rá, úgy tedd rá,
Rozika, Terike, Marcsa,
kinek nincsen tíz tallérja,
kötőféket tartsa!*

*kinek
széles
Terike
rózsám
Marcsa
~~miért~~
Fehérvárig
~~kedves~~*

*Kisbelényes igen kényes,
ott terem a jó bor,
Nagyszalonta, sok szalonka,
ott vadászni jó sor.
Így tedd rá, úgy tedd rá,
Rozika, Terike, Marcsa,
lompos, kócos, lassan billeg
öreg kutya farka.*

*Terike
Kisbelényes
terem
~~nincsen~~
vadászni
~~isszák~~*

A pontozás levonásos rendszerű, tehát:

- 0 hiba: 5 pont
- 1 hiba: 4 pont
- 2 hiba: 3 pont
- 3 hiba: 2 pont
- 4 hiba: 1 pont
- 5 vagy több hiba esetén: 0 pont

2. feladat (max. 12 pont)

A jelenetre kapható maximális 12 pont az alábbi részpontokból áll:

- a kapott közmondás, szólás megértése és helyesen értelmezett, alkalmazott előadása: 3 pont
- a jelenet kidolgozottsága, az időkeret arányos kitöltése: 3 pont
- az előadás ötletessége, kreativitás: 3 pont
- a kommunikáció (akár nem verbális) minősége, érthető, világos közlés: 3 pont

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2019. DECEMBER 7.)**

FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK

4. osztály

Az itt következő két feladatot 15 perces felkészülési idő után kell a zsűri előtt ismertetnetek. Az 1. feladat megoldásának ismertetésére legfeljebb 3, a 2. feladat bemutatására legfeljebb 4 perc használható fel.

1. feladat (5 pont):

Alább Weöres Sándor versét olvashatjátok hiányosan. A szövegből hiányzó szavakat a jobb oldalon találjátok.

Pótoljátok a hiányzó szavakat a rímelés, a ritmus vagy a vers értelme alapján! Vigyázat! A jobb oldalon olyan szavak is vannak, amelyek nem illenek a versbe.

„Sűrű _____ közt piros almák a fán,
_____, szedjük le az ágról, babám!”
„Nem _____, édes, nem _____ jó anyám,
otthagynom én a piros almát a fán.”

eredj, erdő,
ereszt, megyek,
lomb, gyere

„_____ a csónak, fut a szellő nyomán,
ladikázzunk, tovaszálljunk, babám!”
„Nem _____, édes, nem _____ jó anyám,
szálljon a sajka puha szellő nyomán!”

megyek,
Ereszt, Megy,
tudom, ring

„Nagy a hőség, aratok már _____,
gyere _____ feleségül, babám!”
„Eljövök, édes, _____ ad jó anyám,
gyűjtöm a kévét kasza-vágás után.”

ide, hozzám,
korán, nem,
mezőn, neked

2. feladat (12 pont):

Találjátok ki egy rövid kis jelenetet, történetet a „sok kicsi sokra megy” közmondás értelmének, tanulságának bemutatására, majd a zsűri előtt adjátok elő!

A megoldások a túloldalon találhatóak.

Megoldások:

1. feladat (max. 5 pont):

A teljes vers helyesen:

„Sűrű lomb közt piros almák a fán,
gyere, szedjük le az ágról, babám!”
„Nem megyek, édes, nem ereszt jó anyám,
otthagynom én a piros almát a fán.”

~~eredj~~, ~~erdő~~,
ereszt, megyek,
lomb, gyere

„Megy a csónak, fut a szellő nyomán,
ladikázzunk, tovaszálljunk, babám!”
„Nem megyek, édes, nem ereszt jó anyám,
szálljon a sajka puha szellő nyomán!”

megyek, ~~ring~~,
ereszt, Megy,
~~tudom~~

„Nagy a hőség, aratok már korán,
gyere hozzám feleségül, babám!”
„Eljövök, édes, neked ad jó anyám,
gyűjtöm a kévét kasza-vágás után.”

~~ide~~, hozzám,
korán, ~~nem~~,
~~mezőn~~, neked

A pontozás levonásos rendszerű, tehát:

- 0 hiba: 5 pont
- 1 hiba: 4 pont
- 2 hiba: 3 pont
- 3 hiba: 2 pont
- 4 hiba: 1 pont
- 5 vagy több hiba esetén: 0 pont

2. feladat (max. 12 pont):

A jelenetre kapható maximális 12 pont az alábbi részpontokból áll:

- a kapott közmondás, szólás megértése és helyesen értelmezett, alkalmazott előadása: 3 pont
- a jelenet kidolgozottsága, az időkeret arányos kitöltése: 3 pont
- az előadás ötletessége, kreativitás: 3 pont
- a kommunikáció (akár nem verbális) minősége, érthető, világos közlés: 3 pont

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2019. DECEMBER 7.)

FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK

5. osztály

Az itt következő két feladatot 15 perces felkészülési idő után kell a zsűri előtt ismerttetni. Az 1. feladat megoldásának ismertetésére legfeljebb 3, a 2. feladat bemutatására legfeljebb 4 perc használható fel.

1. feladat (5 pont):

Alább egy népdal szövegét olvashatjátok. A szövegből hiányzó szavakat a jobb oldalon találjátok. A rímelés, a ritmus vagy a vers értelme alapján pótoljátok a hiányzó szavakat! Vigyázat! A jobb oldalon olyan szavak is vannak, amelyek nem illenek a szövegbe.

*Udvaromon aranyvályú, _____ ,
abból iszik aranykakas, _____ ,
aranykakas mind azt kukorékolja,
a _____ Kolozsváron _____ .*

*él, aranytyúk, szeretőm,
katona, aranykút*

*Udvaromon hármat _____ a kocsi,
édesanyám, _____ pakkom _____ ki,
hozza ki a behívólevelemet,
a faluban felejték a nevemet!*

*jött, hozza, fordult
sok, minden*

*_____ van a kolozsvári kaszárnya,
_____ fújja a szél, találja,
fújja a szél a kaszárnya _____ ,
de sok kislány siratja a kedvesét.*

*messzire, Dombon, tetejét
nagyon, akármerről*

2. feladat (12 pont):

Találjatok ki egy rövid kis jelenetet, történetet az „*aki másnak vermet ás, maga esik bele*” közmondás értelmének, tanulságának bemutatására, majd a zsűri előtt adjátok elő!

A megoldások a túloldalon találhatók.

Megoldások:

1. feladat (max. 5 pont):

A népdal helyesen:

*Udvaromon aranyvályú, aranykút,
abból iszik aranykakas, aranytyúk,
aranykakas mind azt kukorékolja,
a szeretőm Kolozsváron katona.*

*ét, aranytyúk, szeretőm,
katona, aranykút*

*Udvaromon hármat fordult a kocsi,
édesanyám, minden pakkom hozza ki,
hozza ki a behívóleveletem,
a faluban felejték a nevemet!*

*jött, hozza, fordult
sok, minden*

*Dombon van a kolozsvári kaszárnya,
akármerről fújja a szél, találja,
fújja a szél a kaszárnya tetejét,
de sok kislány siratja a kedvesét.*

*~~messzire~~, Dombon, tetejét
~~nagyon~~, akármerről*

A pontozás levonásos rendszerű, tehát:

- 0 hiba: 5 pont
- 1 hiba: 4 pont
- 2 hiba: 3 pont
- 3 hiba: 2 pont
- 4 hiba: 1 pont
- 5 vagy több hiba esetén: 0 pont

2. feladat (max. 12 pont):

A jelenetre kapható maximális 12 pont az alábbi részpontokból áll:

- a kapott közmondás, szólás megértése és helyesen értelmezett, alkalmazott előadása: 3 pont
- a jelenet kidolgozottsága, az időkeret arányos kitöltése: 3 pont
- az előadás ötletessége, kreativitás: 3 pont
- a kommunikáció (akár nem verbális) minősége, érthető, világos közlés: 3 pont

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2019. DECEMBER 7.)

FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK

6. osztály

Az itt következő két feladatot 15 perces felkészülési idő után kell a zsűri előtt ismertetnetek. Az 1. feladat megoldásának ismertetésére legfeljebb 3, a 2. feladat bemutatására legfeljebb 4 perc használható fel.

1. feladat (5 pont):

Alább egy népdal szövegét olvashatjátok. A szövegből hiányzó szavakat a jobb oldalon találjátok. A rímelés, a ritmus vagy a vers értelme alapján pótoljátok a hiányzó szavakat! Vigyázat! A jobb oldalon olyan szavak is vannak, amelyek nem illenek a szövegbe.

*Kecskemét is _____ nyalka verbunkját,
Csárda előtt ki is tűzi veres zászlóját.
_____ ide, _____, tessék beállni,
nyolc esztendő nem a világ, _____ próbálni.*

*sorozza, kiállítja, fiatalok,
lehet, Gyertek*

*Amott _____ egy kis leány nagy vidámsággal,
utána megy a _____ nagy bátorsággal.
Lassan siess, lassan sétálj, kedves angyalom,
fényes a _____ az oldalamon, ne csillámojjon.*

*jön, rózsája, Legény,
sétál, kard, kulacs*

*Kardomnak a markolatja _____ csupa rézből,
ki van _____ csillagosra sárga ezüsből,
a fényes nap hogyha rásüt, szépen _____,
kis angyalom, ha rátekint, elszomorodik*

*tündöklük, öntve, készült,
csillog-villog, nem*

2. feladat (12 pont):

Találjatok ki egy rövid kis jelenetet, történetet az „előre iszik a medve bőrére” közmondás értelmének, tanulságának bemutatására, majd a zsűri előtt adjátok elő!

A megoldások a túloldalon találhatóak.

Megoldások:

1. feladat (max. 5 pont):

A népdal helyesen:

*Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját,
Csárda előtt ki is tűzi veres zászlóját.
Gyertek ide, fiatalok, tessék beállni,
nyolc esztendő nem a világ, lehet próbálni.*

~~sorozza~~, kiállítja, fiatalok,
lehet, Gyertek

*Amott sétál egy kis leány nagy vidámsággal,
utána megy a rózsája nagy bátorsággal.
Lassan siess, lassan sétálj, kedves angyalom,
fényes a kard az oldalamon, ne csillámojjon.*

~~jön~~, rózsája, ~~Legény~~,
sétál, kard, ~~kard~~

*Kardomnak a markolatja nem csupa rézből,
ki van öntve csillagosra sárga ezüstből,
a fényes nap hogyha rásüt, szépen tündöklök,
kis angyalom, ha rátekint, elszomorodik*

tündöklök, öntve, ~~készült~~,
~~esillog-villog~~, nem

A pontozás levonásos rendszerű, tehát:

- 0 hiba: 5 pont
- 1 hiba: 4 pont
- 2 hiba: 3 pont
- 3 hiba: 2 pont
- 4 hiba: 1 pont
- 5 vagy több hiba esetén: 0 pont

2. feladat (max. 12 pont):

A jelenetre kapható maximális 12 pont az alábbi részpontokból áll:

- a kapott közmondás, szólás megértése és helyesen értelmezett, alkalmazott előadása: 3 pont
- a jelenet kidolgozottsága, az időkeret arányos kitöltése: 3 pont
- az előadás ötletessége, kreativitás: 3 pont
- a kommunikáció (akár nem verbális) minősége, érthetőség, világos közlés: 3 pont

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2019. DECEMBER 7.)

FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK

7. osztály

Az itt következő két feladatot 15 perces felkészülési idő után kell a zsűri előtt ismerttetni. Az 1. feladat megoldásának ismertetésére legfeljebb 3, a 2. feladat bemutatására legfeljebb 4 perc használható fel.

1. feladat (5 pont):

Alább egy népdal szövegét olvashatjátok. A szövegből hiányzó szavakat a jobb oldalon találjátok. A rímelés, a ritmus vagy a vers értelme alapján pótoljátok a hiányzó szavakat! Vigyázat! A jobb oldalon olyan szavak is vannak, amelyek nem illenek a szövegbe.

*Fordulj, kedves _____, napszentület felé,
_____jövünk többet soha visszafelé.
Messze földre megyek, elbujdosom innen,
szép szülőházamat nem _____ meg többet.*

*galambom, lovam, látom
Nem, úgysem, érem*

*Füdd el, jó szél, füdd el hosszú útnak _____,
hosszú útnak porát, fakó lovam _____.
Jó ló volt a fakó, jó a viselete,
áldja meg az isten, _____ fölnevelte!*

*porát, nyomát, aki, bánatát
azért*

*Az idegen földön _____ beteg vagyok,
szomszédim házáig alig elámbolygok,
szomszédim azt _____, talán meg is halok,
én is azt gondolom, meg nem is _____.*

*halhatok, maradok, mondják,
én, olyan, megkérdezik*

*Idegen városba idegen _____,
járok az _____, senkit sem ismerek,
szólanék hozzájuk, de _____ nem értenek,
ezen az én szívem de nagyon kesereg.*

*nép, külföldiek, utcákon,
emberek, városba, ők*

2. feladat (12 pont):

Találjatok ki egy rövid kis jelenetet, történetet a „*ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát*” közmondás értelmének, tanulságának bemutatására, majd a zsűri előtt adjátok elő!

A megoldások a túloldalon találhatóak.

Megoldások:

1. feladat (max. 5 pont):

A népdal helyesen:

*Fordulj, kedves lovam, napszentület felé,
úgysem jövőnk többet soha visszafelé.
Messze földre megyek, elbujdosom innen,
szép szülőházamat nem látom meg többet.*

~~galambom~~, lovam, látom
~~Nem~~, úgysem, ~~érem~~

*Füdd el, jó szél, füdd el hosszú útnak porát,
hosszú útnak porát, fakó lovam nyomát.
Jó ló volt a fakó, jó a viselete,
áldja meg az isten, aki fölnevelte!*

porát, nyomát, aki, ~~bánatát~~
~~azért~~

*Az idegen földön olyan beteg vagyok,
szomszédim házáig alig elámbolygok,
szomszédim azt mondják, talán meg is halok,
én is azt gondolom, meg nem is maradok.*

~~halhatok~~, maradok, mondják,
~~én~~, olyan, ~~megkérdezik~~

*Idegen városba idegen emberek,
járok az utcákon, senkit sem ismerek,
szólanék hozzájuk, de ők nem értenek,
ezen az én szívem de nagyon kesereg.*

~~nép~~, ~~külföldiek~~, ~~utcákon~~,
emberek, ~~városba~~, ~~ők~~

A pontozás levonásos rendszerű, tehát:

- 0 hiba: 5 pont
- 1 hiba: 4 pont
- 2 hiba: 3 pont
- 3 hiba: 2 pont
- 4 hiba: 1 pont
- 5 vagy több hiba esetén: 0 pont

2. feladat (max. 12 pont):

A jelenetre kapható maximális 12 pont az alábbi részpontokból áll:

- a kapott közmondás, szólás megértése és helyesen értelmezett, alkalmazott előadása: 3 pont
- a jelenet kidolgozottsága, az időkeret arányos kitöltése: 3 pont
- az előadás ötletessége, kreativitás: 3 pont
- a kommunikáció (akár nem verbális) minősége, érthető, világos közlés: 3 pont

**BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY
ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZÓBELI (2019. DECEMBER 7.)**

FELADATOK ÉS MEGOLDÁSOK

8. osztály

Az itt következő két feladatot 15 perces felkészülési idő után kell a zsűri előtt ismerttetni. Az 1. feladat megoldásának ismertetésére legfeljebb 3, a 2. feladat bemutatására legfeljebb 4 perc használható fel.

1. feladat (5 pont):

Alább Szabó Lőrinc: *Gimnáziumban* című versét olvashatjátok. A szövegből hiányzó szavakat a jobb oldalon találjátok.

A rímelés, a ritmus vagy a vers értelme alapján pótoljátok a hiányzó szavakat! Vigyázat! A jobb oldalon olyan szavak is vannak, amelyek nem illenek a versbe.

*Új iskola várt, újabb félelem.
„Ne a gimnáziumba!” – végtelen
_____ apámnak, ne oda
irasson, elég a polgári! A
könnyem csakúgy folyt... De a kutya, hogy
vízbe dobták, hát mégiscsak uszott:
józan ésszel, _____ csak véletlenül,
de ment minden; úgy _____, rendkívül
hasznos volt az elemi szigora...
S épp a latin _____ kedvenc tárgyam, a
rég, nagy Ré: a teljes anyagot
előre a fejembe verte, hogy
amit egy éve a bátyám, Zoli,
tanult, _____ kérdeztette ki:
s hogy így az amo, amas rám _____,
a nem is sejtett, kész tudás miatt,
amely most persze hamar kiderült,
mindjárt egy kis becsület vett körül.*

*rimánkodtam
szóltam
de
vagy
ment
látszik
lett
nem
énvelem
nekem
ragadt
tőlem
hárult*

2. feladat (12 pont):

Találjátok ki egy rövid kis jelenetet, történetet a „vizet prédikál, és bort iszik” közmondás értelmének, tanulságának bemutatására, majd a zsűri előtt adjátok elő!

A megoldások a túloldalon találhatók.

Megoldások:

1. feladat (max. 5 pont):

A vers helyesen:

Új iskola várt, újabb félelem.
„Ne a gimnáziumba!” – végtelen
rimánkodtam apámnak, ne oda
irasson, elég a polgári! A
könnyem csakúgy folyt... De a kutya, hogy
vízbe dobták, hát mégiscsak uszott:
józan ésszel, vagy csak véletlenül,
de ment minden; úgy látszik, rendkívül
hasznos volt az elemi szigora...
S épp a latin lett kedvenc tárgyam, a
rég, nagy Rém: a teljes anyagot
előre a fejembe verte, hogy
amit egy éve a bátyám, Zoli,
tanult, énvelem kérdeztette ki:
s hogy így az amo, amas rám ragadt,
a nem is sejtett, kész tudás miatt,
amely most persze hamar kiderült,
mindjárt egy kis becsület vett körül.

~~rimánkodtam~~
~~szóltam~~
~~de~~
~~vagy~~
~~ment~~
~~látszik~~
~~lett~~
~~nem~~
~~énvelem~~
~~nekem~~
~~ragadt~~
~~tőlem~~
~~hárult~~

A pontozás levonásos rendszerű, tehát:

- 0 hiba: 5 pont
- 1 hiba: 4 pont
- 2 hiba: 3 pont
- 3 hiba: 2 pont
- 4 hiba: 1 pont
- 5 vagy több hiba esetén: 0 pont

2. feladat (max. 12 pont):

A jelenetre kapható maximális 12 pont az alábbi részpontokból áll:

- a kapott közmondás, szólás megértése és helyesen értelmezett, alkalmazott előadása: 3 pont
- a jelenet kidolgozottsága, az időkeret arányos kitöltése: 3 pont
- az előadás ötletessége, kreativitás: 3 pont
- a kommunikáció (akár nem verbális) minősége, érthető, világos közlés: 3 pont